

2020

EUSRAT

műhelytanulmányok

2020

EUSTRAT

műhelytanulmányok

LUDOVIKA
EGYETEMI KIADÓ

Impresszum

**A Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Eötvös József Kutatóközpont
Európa Stratégia Kutatóintézet kiadványa**

Szerkesztőbizottság

Bagi Nikoletta Dóra

Pató Viktória Lilla

Schmidt Laura

Tóth Bettina

Lektor:

Dr. Navracsics Tibor

A szerkesztőség címe: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

A szerkesztőség e-mail-címe: schmidt.laura@uni-nke.hu

Weboldal: <https://eustrat.uni-nke.hu>

Kiadó: Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Ludovika Egyetemi Kiadó

Székhely: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Kapcsolat: kiadvanyok@uni-nke.hu

A kiadásért felel: Deli Gergely rektor

Olvasószerkesztők: Bujdosó Hajnalka, Gergely Zsuzsánna, Resofszki Ágnes

Tördelőszerkesztő: Stubnya Tibor

Tartalom

Szerzők rövid szakmai életrajza 6

Biztonság- és védelempolitika

Tárnok Balázs

A Bizottság bemutatta a migrációs paktum új tervezetét – továbbra is a migráció menedzselése és nem annak megállítása a cél 12

Miszlivetz Áron James

Elnöki ügyek: transzatlanti partner vagy védelmi szövetséges? 19

Demokrácia és jogállamiság

Navracsics Tibor

Demokrácia és járvány 23

Gát Ákos Bence

Az Európai Unió és a jogállamiság: az elmúlt évtized trendje 28

Petri Bernadett

Münchhausen báró a mocsárban – Az Európai Parlament áprilisi távolsági plenáris ülése a koronavírus elleni küzdelemről 37

Pató Viktória Lilla

EYE 2020 – az Európai Ifjúsági Rendezvény és a részvételi demokrácia 44

Navracsics Tibor

Beszéd az Európai Unió állapotáról 51

Kalas Vivien

Közérdek vagy önérdék? – Az Európai Parlament választási reformról szóló javaslata 54

Digitalizáció, innováció és tudományfejlesztés

Pató Viktória Lilla

Nemek közötti egyenlőtlenség a digitális térben, a Digital Gender Gap 58

Pató Viktória Lilla

Újabb mérföldkőhöz érkezett az Európai Bizottság a Digitális Európa felé vezető úton 63

Gazdaság és pénzügy

Máthé Réka Zsuzsánna

Skizofrén csiga a nyeregben? 69

<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
A német nemzeti érdekek összeütközése a lopakodó föderalizmussal	74
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Mire lesz több és mire kevesebb pénz?	78
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Felértékelődött a régiók szerepe	82
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
K mint katasztrófa?	85
<i>Kalas Vivien</i>	
Bizottsági jelentés egy erősebb Európáért	88
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Szegény Európa egyre szegényebb	92
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i>	
Csőbörből vödörbe: krízisből válságba?	96
<i>Petri Bernadett</i>	
Lehetetlenre nem szabad vállalkozni – uniós zöldpolitikai célok és a kisvállalkozások jövője	99

Kisebbségpolitika

<i>Varga Csilla</i>	
Megemlékezés vagy ünneplés? – Trianon a szomszédainknál	105

Oktatás és kultúra

<i>Kalas Vivien</i>	
Tanulmányi mobilitás: tovább nő a különbség Kelet- és Nyugat-Európa között?	109
<i>Kalas Vivien</i>	
Az európai oktatáspolitikai új irányvonalai	113
<i>Kalas Vivien</i>	
A tagállamok oktatási és képzési eredményei a 2020-as célok tükrében	117

Szomszédságpolitika

<i>Miszlivetz Áron James</i>	
Zágrábtól Záhgrábig: Csúcson a Nyugat-Balkán?	121

Uniós intézmények

<i>Petri Bernadett</i>	
Képviselői immunitás az Európai Parlamentben – A mentelmi jog alkalmazásának aktualitásai	124

<i>Petri Bernadett</i>	Érzékcsalódás vagy integrációra mért ütés – miről is szól tulajdonképpen a Német Szövetségi Alkotmánybíróság döntése?	134
<i>Petri Bernadett</i>	Luxemburg kontra Strasbourg – jogértelmezési bizonytalanságok a tranzitvonalak vitáiban	144
<i>Petri Bernadett</i>	Ockham borotvája a Jogi Bizottságban – az új biztosjelöltek összeférhetetlenségi vizsgálata	158
<i>Petri Bernadett</i>	Az Európai Parlament és a kiéheztetés politikája – néhány gondolat Katarina Barley nyilatkozatának margójára	164
<i>Petri Bernadett</i>	Időközi alelnökválasztás az Európai Parlamentben és a D'Hondt-rendszer aktualitásai	171
<i>Petri Bernadett</i>	Az Európai Unió 2020-ban V. – Az Európai Parlament	177

V4

<i>Tárnok Balázs</i>	Milyen hatással lesz az új szlovák kormány a V4-es együttműködésre?	186

English studies

<i>Áron James Miszlivetz</i>	Reimagining European Enlargement: A New Way Forward?	192
<i>Balázs Tárnok</i>	Impact of the Coronavirus on ECI Procedures – Will the Commission Extend Deadlines?	195
<i>Áron James Miszlivetz</i>	External Remedy for a Pandemic: Supporting the Eastern Partnership	201
<i>Áron James Miszlivetz</i>	Macro-financial Assistance in Challenging Times: The EU in Ukraine	205
<i>Balázs Tárnok</i>	Slovakia Still Applying the Beneš Decrees – Principle of Collective Guilt in the European Union	210
<i>Áron James Miszlivetz</i>	Western Balkans at the Door: The New Enlargement Package	217

Szerzők rövid szakmai életrajza

az Európai Parlamentben, jogi, oktatásügyi területen, ezen belül szerzői jogi, valamint a digitális belső piachoz kapcsolódó egyéb jogalkotásért felelős.

Ezt követően az Európai Bizottságnál Dr. Navracsics Tibor, oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyekért felelős uniós biztos kabinetjének Erasmus-programért, a DiscoverEU kezdeményezésért és az intézményközi kapcsolatokért felelős munkatársa.

Jelenleg politikai tanácsadó az Európai Parlamentben, és oktatói tevékenységet folytat a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Európajogi Tanszékén, intézményi kapcsolatok és az uniós intézmények gyakorlati működésének témakörében. 2020 márciusától a Nemzeti Közszerzői Egyetem keretében működő Eötvös József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézet (EUSTRAT) kutatója.

Dr. Tárnok Balázs 2015-ben szerzett jogi diplomát (dr. jur.) a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán. Erasmus-ösztöndíjas hallgatóként egy évet töltött Hollandiában, a Radboud Egyetemen. 2015-től a PPKE Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájának hallgatója, 2020-ban szerzett doktori fokozatot (PhD). Doktori kutatási témája az európai uniós kisebbségvédelem, az európai polgári kezdeményezés és az őshonos nemzeti kisebbségek ebben rejlő lehetőségei. 2018-tól angol fordító szakjogász (LL. M.).

2016-tól jogi tanácsadó a Dr. Sobor Ügyvédi Irodában, ahol a Székely Nemzeti Tanács európai polgári kezdeményezésének jogi képviselőjét segítette. 2017-től a Rákóczi Szövetség jogi szakértője, feladata a Minority SafePack polgári kezdeményezés magyarországi aláírásgyűjtési kampányának szakmai koordinálása. 2018-tól a Miniszterelnökség Európai Uniói Kapcsolatokért felelős Államtitkárság Uniói Intézményi Kapcsolatokért felelős Főosztály munkatársa. 2019-től 2020 végéig a Nemzeti Közszerzői Egyetem Nemzetközi Igazgatóság munkáját segítette.

2018-tól a Rákóczi Szövetség alelnöke. Az elmúlt években tanácsadóként segítette a felvidéki Magyar Közösség Pártja munkáját, 2019-ben a párt európai parlamenti képviselőjelöltje.

2020 januárjától a Nemzeti Közszerzői Egyetem Eötvös József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézetének (EUSTRAT) tudományos segédmunkatársa. Kutatási területei: európai uniós jog és politika, uniós kisebbségvédelem és kisebbségi jogok, európai polgári kezdeményezés, visegrádi együttműködés, civil politikai érdekérvényesítés.

Szerzők rövid szakmai életrajza

2020-ban elnyerte a Hungary Foundation egyéves amerikai kutatói ösztöndíját, aminek eredményeként 2021 januárjától a University of Notre Dame Kellogg Institute for International Studies vendégkutatója. Kutatási témája a civil szervezetek politikai érdekérvényesítő képessége az Európai Unióban és az Amerikai Egyesült Államokban, különös tekintettel a határon túli magyarok érdekében végzett civil érdekérvényesítési (lobbi-) lehetőségekre.

Dr. Varga Csilla PhD BA és MA diplomáját a Budapesti Corvinus Egyetem nemzetközi tanulmányok szakán szerezte, 2014-től pedig szintén az intézmény doktori hallgatója. Doktori fokozatát 2021-ben nyerte el, disszertációjának címe *Political Participation and Representation of National Minorities: The Work of Intergovernmental Committees on National Minorities between Hungary and its Neighbors*. Egyetemi tanulmányai alatt szakmai gyakorlatot szerzett a Kisebbségi Jogvédő Intézetben, több minisztériumban, illetve külföldön a berlini Szociális-Kulturális Intézetben, a bécsi Igazságügyi Minisztériumban és az Európai Parlamentben is.

A mesterképzés befejezése után az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi és Emberi Jogi Főosztályán, majd a Miniszterelnökség Nemzetközi Helyettes Államtitkárságán dolgozott, jelenleg pedig a Külgazdasági és Külügyminisztérium Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri kabinetének munkatársa. Emellett 2020 januárjától a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen működő Eötvös József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézetének kutatója, illetve részt vett egyes, az MTA Kisebbségkutató Intézetének kutatási projektjeiben is. Kutatása során kiemelten foglalkozott és foglalkozik a nemzeti kisebbségek identitásával és jogaival, Magyarország és a szomszédos országok között működő kisebbségi vegyes bizottságok munkájával, magyar szomszédságpolitikával, nemzetpolitikával és egyes nemzetközi intézmények nemzeti kisebbségekkel kapcsolatos politikájával.

A Bizottság bemutatta a migrációs paktum új tervezetét – továbbra is a migráció menedzselése és nem annak megállítása a cél

Az Európai Bizottság 2020. szeptember 23-án közzétette a Migrációs és Mene-
kültügyi Paktumról szóló új javaslatát. A javaslatcsomag a hatályos, de a gya-
korlatban a 2015-ös migrációs válság kezdete óta nem működő dublini rend-
szert egy olyan új mechanizmussal kívánja felváltani, amely számos pozitív
elmozdulást tartalmaz (ideértve a kötelező kvóták elvetését, a rugalmas szo-
lidaritás elvének bevezetését, a menedékre nem jogosultak hazaszállítására
vonatkozó eljárások hatékonyabbá tételét vagy az Unió határain kívül történő
ellenőrzések megkezdését), azonban elvi megközelítésében nem eredménye-
zett paradigmaváltást. A javaslat ugyanis továbbra is erőforrásként tekint
a bevándorlásra, annak kezelésére, és nem a megállítására törekszik, mivel
támogatni kívánja a legális migrációt, kiemelt védelmet biztosítva a menedékre
jogosultaknak, elősegítve az eljutásukat az Európai Unióba. Ennek okán nem
várható, hogy az Unió eddigi migrációs politikájának ellenzői különösebben
el lesznek ragadtatva a Bizottság által előterjesztett javaslatról.

Előzmények és a reform szükségessége

A dublini szabályozáson (Dublin III rendelet)¹ alapuló hatályos rendszer szerint
a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálásáért azon tagállam felelős, amely-
nél először nyújtották be azt (első ország elve). A 2015-ös migrációs válság
és az azóta permanens formában létező óriási migrációs nyomás viszont a gya-
korlatban működésképtelenné tette az Unió migrációs politikáját. Ez a rendszer
ugyanis rendkívül nagy teher alá helyezte a szabad bevándorlási útvonalak
által érintett tagállamokat, így különösen Olaszországot és Görögországot,

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete egy harmadik országbeli állam-
polgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem
iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljá-
rási szabályok megállapításáról.

A Bizottság bemutatta a migrációs paktum új tervezetét...

és ezáltal az Európai Unió egészét. A rendszer összeomlásának jelentős biztonsági vetülete is volt, hiszen a kontinensre ellenőrizetlenül beáramló ember-tömegek a közbiztonságra veszélyes elemek beszivárgását is lehetővé tették.

Ennek okán a hatályos rendszer felülvizsgálatát az elmúlt években számos tagállam éles hangon követelte, azonban a Bizottság által eddig előterjesztett javaslatok nem bizonyultak megfelelő alapnak. A Bizottság utoljára 2016-ban terjesztett elő egy több javaslatból álló csomagot, amely többek között bevezette volna a kötelező kvóták rendszerét, vagyis a menedékkérők tagállamokra előirányzott célszámok mentén történő kötelező elosztását. A kötelező kvóta korábban a Tanács 2015. őszi határozatában² is megjelent, amelynek végrehajtását Magyarország és visegrádi szövetségesei is visszautasították, és megtámadták az Európai Unió Bíróságán – mint később kiderült, sikertelenül.³ Magyarországon 2016-ban népszavazást⁴ is tartottak a kötelező kvóták kérdéséről, illetve az Országgyűlés Magyarország Alaptörvényét is módosította⁵ a kötelező betelepítések megakadályozása érdekében.

A Bizottság által ismertetett javaslatcsomag lényeges elemei

A Bizottság szeptember 23-i javaslatcsomagja saját értékelése szerint igyekszik egyensúlyba hozni a tagállami felelősség elvét a rugalmas szolidaritás elvével. Ezt az elmúlt öt év tapasztalatai is alátámasztják. Egyik oldalról ott vannak a migrációs nyomás alatt álló déli tagállamok, akik régóta sürgetik a közös uniós fellépést, a Bizottság saját bevallása szerint sem működő dublini rendszer megreformálásával, míg másik oldalon azon tagállamok, amelyek világossá tették, hogy nem engednek semmilyen olyan jellegű politikai nyomásnak, amely a menedékkérők kötelező jellegű befogadására irányul. A javaslatban hangsúlyos elem továbbá a menedékre nem jogosult gazdasági bevándorlók visszaküldése származási országukba, az ezzel kapcsolatos eljárások hatékonnyá

---

² Tárnok Balázs: *A kötelező menekültkvóták szabályozása az Európai Unióban a szubszidiaritás elvének érvényesülése tükrében*. Budapest, Pázmány Law Working Papers, 2016/2.

³ Vovesz Tibor: Kvóta-per: Magyarország ellen döntött az EU bírósága. *Euronews*, 2020. április 2.

⁴ László Komáromi: The EU Migrant Quota Referendum in Hungary. The Legal Aspects of a Primarily Political Device. In Marcel Szabó – Petra Lea Lános – Réka Varga (szerk.): *Hungarian Yearbook of International Law and European Law 2017*. Den Haag, Eleven, 2018. 61–82.

⁵ Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása.

tétele, valamint a harmadik országokkal fennálló kapcsolatok erősítése a viszsza-
szakúldési eljárások végrehajtásának könnyítése érdekében.

A Bizottság közleménye⁶ szerint a tíz javaslatból és jogi aktusból álló, több
mint 350 oldal terjedelmű csomag⁷ két fő pillérre épül: egyrészt a menekültügyi
eljárások hatékonyságának javítására, másrészt pedig a méltányos felelősség-
megosztás és a szolidaritás összehangolására, amely a rugalmas szolidaritás
elvé mentén valósulna meg.

Ami az első pillért illeti, a Bizottság javaslatot tesz az EU külső határain
lefolytatott integrált eljárás bevezetésére. Ez újdonságként magában foglalja,
hogy már az Unió külső határain megkezdődne a határokat engedély nélkül
átlépő, illetve a kutatási-mentési műveletek során a tengerből kimentett sze-
mélyek átvilágítása. Ennek keretében sor kerülne az érintett személyazonos-
ságának ellenőrzésére, egészségügyi és biztonsági ellenőrzésére, ujjlenyomat-
vételtre és az Eurodac adatbázisba történő regisztrációjára. Ez az eljárás azt
célozza, hogy gyors eljárás keretében kiszűrjék azokat a személyeket, akik
esetében egyáltalán nem indokolt a nemzetközi védelem, tehát a gazdasági
bevándorlókat. A Bizottság szerint így mindazok helyzete, akiknek ügye gyor-
san megvizsgálható, hamar biztossá válik. Akiknek tehát semmi alapja nincs
az oltalmazotti státusz megszerzésére, azokat visszafordítják, hazaküldik
származási országukba. Ez az előzetes vizsgálat legfeljebb öt napig tartana.⁸

A második pillér keretén belül a Bizottság bevezetné a rugalmas szolidaritás
elvét. Az előterjesztett rendszer lényege, hogy stresszhelyzetekben minden
tagállam köteles részt vállalni a szolidaritásból, mégpedig a rugalmas tagállami
hozzájárulások rendszere által. A javaslat tehát – jórészt visegrádi és közép-
európai nyomásra – elveti⁹ a menedékkérők kvóták szerinti kötelező elosztá-
sát. A tagállamokat tehát nem lehet kényszeríteni arra, hogy menedékkérőket
fogadjanak be, ha nem akarnak, azonban minden tagállamnak szolidaritást kell
mutatnia. Ennek megnyilvánulási formája széles skálán mozog, a hozzájárulási
formák lehetősége eltérő lehet: menedékkérőknek az első belépés szerinti

---

⁶ Európai Bizottság: *Új kezdet a migráció terén: bizalomépítés és felelősségvállalás és a szolida-
ritás közötti új egyensúly kialakítása*. Sajtóközlemény (2020. szeptember 23.).

⁷ European Commission: *Migration and Asylum Package: New Pact on Migration and Asylum
Documents Adopted on 23 September 2020* (2020b. szeptember 23.).

⁸ European Commission: *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council
Introducing a Screening of Third Country Nationals at the External Borders and Amending Regu-
lations (EC) No 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 and (EU) 2019/817*. Brüsszel, 2020c.
szeptember 23.

⁹ Zsíros Sándor – Pálfi Rita: *Kikerült a kötelező kvóta az EU migrációs csomagjából*. *Euronews*,
2020. szeptember 23.

A Bizottság bemutatta a migrációs paktum új tervezetét...

országból való áthelyezése (menedékkérők befogadása), tartózkodási joggal nem rendelkező személyek visszaküldésével kapcsolatos felelősség átvállalása (menedékre nem jogosultak hazaküldése) vagy az operatív támogatás különböző formái révén (például mentésben közreműködés). A „kvóta” azonban abban az értelemben fennmaradna,¹⁰ hogyha egy tagállam – tipikusan a migrációs nyomás miatt – aktiválja a szolidaritási mechanizmust, akkor a Bizottság egy, a tagállamok GDP-jét és népességét alapul vevő „elosztási kulcs”¹¹ segítségével állapítaná meg, hogy a tagállamoknak hány személy sorsáról kell gondoskodnia (a menedékkérők átvételével vagy a menedékre nem jogosult gazdasági bevándorlók hazautaztatásával).

A javaslat tehát minden országnak megadja a lehetőséget arra, hogy válaszson: átveszi a menedékkérőket, vagy a hazatelepítéshez nyújt segítséget. Utóbbit a javaslat „visszatérítési támogatásnak” (*return sponsorship*) tekinti. A javaslat¹² szerint a támogató tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket a visszatérési eljárások megkönnyítése és sikeres lezárása érdekében, például levezényli a tárgyalásokat az érintett harmadik országokkal (megszervezi a befogadást), gondoskodik az érvényes úti okmányokról, vagy finanszírozza az utazás költségeit. A visszatérítést 8 hónapon belül kell lebonyolítani. Ha a határidőn belül nem sikerül megvalósítani a visszatérítést, akkor a támogató tagállamnak kell befogadnia a kiutasított személyt.

A paktum lényeges eleme a harmadik országokkal való együttműködés fejlesztése. A Bizottság tájékoztatása szerint az EU testre szabott és kölcsönösen előnyös partnerségek kialakítására fog törekedni a harmadik országokkal. Erre a testület szerint azért van szükség, mert eképpen hatékonyabbá tehető az együttműködés például a migráncscsempészás kezelésében, valamint a legális beutazási lehetőségek kialakításában. Ezenfelül a kapcsolatok javítása előmozdítaná a visszafogadási egyezmények és megállapodások hatékony végrehajtását.

---

¹⁰ EUrológus: Brüsszelben bemutatták az új menekültügyi csomagot. *HVG*, 2020b. szeptember 23.

¹¹ European Commission: *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on Asylum and Migration Management and Amending Council Directive (EC) 2003/109 and the Proposed Regulation (EU) XXX/XXX [Asylum and Migration Fund]*. Brussels, (2020d. szeptember 23.).

¹² European Commission (2020c): i. m.

A javaslatcsomag értékelése

A Bizottság igyekszik élesen különválasztani a menedékre jogosultakat az arra nem jogosultaktól, a nem jogosultakat pedig mielőbb vissza akarja küldeni a származási országába. Figyelemmel arra, hogy a Bizottság adatai¹³ szerint az Unió tagállamai évente hozzávetőlegesen 370 ezer menedékkérelmet utasítanak el, azonban ezen elutasított személyeknek csupán harmadát küldik vissza származási országába, a visszaküldési mechanizmus szigorítása és hatékonyabbá tétele indokoltnak tűnik. Szintén pozitívumnak tekinthető, hogy a kötelező tagállami kvóták főszabály szerint kikerültek a javaslatból, és a tagállamok egy rugalmasabb követelményrendszer szerint tudják kivenni a részüket az Unió határországaira háruló migrációs nyomás enyhítéséből. Hasonlóképpen pozitív elmozdulás, hogy a bevándorlók előzetes ellenőrzése már az Unió külső határain megtörténik, ami elősegítheti a gazdasági migránsok a kontinensre való beáramlásának visszaszorítását.

Másfelől, a migráció támogatását alapvetően elutasító tagállamok bizonyára nehezményezni fogják, hogy a Bizottságnak továbbra is a migráció kezelése, nem pedig annak megállítása a célja. A javaslat egyértelmű üzenete, hogy a menedékjogra jogosultaknak minden körülmények között biztosítani kell a védelmét, sőt, elő kell segíteni a biztonságos eljutásukat az Unióba. Utóbbira utal a Bizottság közleményének¹⁴ legális migrációs útvonalak fejlesztéséről szóló része. A Bizottság kifejti, hogy a legális migráció az európai társadalom és gazdaság javát szolgálja. Szintén – mind a migrációt támogató, mind pedig az azt ellenző tagállamok szempontjából – problémásnak tekinthető, hogy a tervezetnek az a része egyelőre homályos,¹⁵ amely arra vonatkozik, hogy mi történik akkor, ha csak a hazautaztatásokra érkezik elég vagy a kelleténél több felajánlás, és az eddigiekhez hasonlóan a határországoktól senki, vagy csak néhány tagállam akarja átvenni a menedékkérőket. Az is meglehetősen aggályos, hogy a tervezet értelmében a Bizottság olyan nemzetközi megállapodások kötését irányozza elő a harmadik országokkal, amelyek arra is alkalmasak, hogy az EU zsarolható helyzetbe lavírozza saját magát. A Törökországgal kötött paktum óta legalábbis óvatosan és a lehető legkörültekintőbben kell eljárni ezekkel a megállapodásokkal, a tagállamok széles körű bevonásával.

---

¹³ European Commission: *Communication from the Commission to the European Parliament, Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the New Pact on Migration and Asylum*. Brussels, (2020a. szeptember 23.).

¹⁴ European Commission (2020a): i. m.

¹⁵ EUrológus (2020b): i. m.

A Bizottság bemutatta a migrációs paktum új tervezetét...

Bár a javaslatcsomag részletes áttekintése és a gyakorlatban problémaforrásnak tekinthető pontok beazonosítása – annak terjedelme okán is – több időt vesz igénybe, az első visszajelzések a tervezettel kapcsolatban meglehetősen vegyesek.¹⁶ Magyarország és a visegrádi kormányok számára nem elfogadható¹⁷ a javaslatcsomag. A V4-ek számára továbbra is a határvédelem, a harmadik országokban történő segítségnyújtás és a migráció Unió külső határain kívül történő megállítása tekinthető prioritásnak.¹⁸ A visegrádi országok ragaszkodnak tehát ahhoz, hogy a menekültügyi eljárásokat valamennyi bevándorló esetében az EU határain kívül folytassák le. A visegrádiak vezetőit a javaslatcsomag előterjesztésének másnapján fogadta Ursula von der Leyen bizottsági elnök, ahol az új uniós költségvetés mellett a migrációs paktum is téma volt.

Következő lépések

A Bizottság javaslatának előterjesztésével tehát hivatalos formában megindult a jogalkotási eljárás. A javaslatot most a két uniós társjogalkotó, az Európai Parlament és a tagállamok képviselőit tömörítő Tanács vizsgálja meg. Az uniós belügyminiszterek októberben tárgyalnak először a javaslatról. A Bizottság arra kéri a társjogalkotókat, hogy az év végéig érjenek el politikai megállapodást a menekültügyi és migrációkezelési rendelet alapelveiről, és fogadják el az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről szóló rendeletet, valamint az Eurodac- rendeletet, illetve minél előbb haladjanak előre a csomag további elemeivel kapcsolatban is.

2020. szeptember 25.

---

¹⁶ Judi Tamara: Máris ízekre szedik a brüsszeli migrációs csomagot. *Magyar Nemzet*, 2020. szeptember 24.

¹⁷ EUrológus: A Bizottság migrációs javaslata nem elég jó. *HVG*, 2020a. szeptember 22.

¹⁸ MTI: A magyar kormány álláspontja változatlan a migráció ügyében. *Magyar Nemzet*, 2020. szeptember 23.

Felhasznált irodalom

- EUrológus: A Bizottság migrációs javaslata nem elég jó. *HVG*, 2020a. szeptember 22. Online: https://hvg.hu/eurologus/20201007_Orban_Brusszelben_A_Bizottsag_migracios_javaslat_nem_eleg_jo
- EUrológus: Brüsszelben bemutatták az új menekültügyi csomagot. *HVG*, 2020b. szeptember 23. Online: https://hvg.hu/eurologus/20201007_Friss_Brusszelben_bemutattak_az_uj_menekultugyi_csomagot
- Európai Bizottság: *Új kezdet a migráció terén: bizalomépítés és felelősségvállalás és a szolidaritás közötti új egyensúly kialakítása*. Sajtóközlemény. (2020. szeptember 23.). Online: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/IP_20_1706
- European Commission: *Communication from the Commission to the European Parliament, Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the New Pact on Migration and Asylum*. Brussels, (2020a. szeptember 23.)
- European Commission: *Migration and Asylum Package: New Pact on Migration and Asylum Documents Adopted on 23 September 2020*. (2020b. szeptember 23.). Online: https://ec.europa.eu/info/publications/migration-and-asylum-package-new-pact-migration-and-asylum-documents-adopted-23-september-2020_en
- European Commission: *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council Introducing a Screening of Third Country Nationals at the External Borders and Amending Regulations (EC) No 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 and (EU) 2019/817*. Brüsszel, (2020c. szeptember 23.)
- European Commission: *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on Asylum and Migration Management and Amending Council Directive (EC) 2003/109 and the Proposed Regulation (EU) XXX/XXX [Asylum and Migration Fund]*. Brüsszel, (2020d. szeptember 23.)
- Judi Tamara: Már is ízekre szedik a brüsszeli migrációs csomagot. *Magyar Nemzet*, 2020. szeptember 24. Online: <https://magyarnemzet.hu/kulfold/maris-izekre-szedik-a-brusszeli-migracios-csomagot-8710776/>
- Komáromi, László: The EU Migrant Quota Referendum in Hungary. The Legal Aspects of a Primarily Political Device. In Marcel Szabó – Petra Lea Lánco – Réka Varga (szerk.): *Hungarian Yearbook of International Law and European Law 2017*. Den Haag, Eleven, 2018. 61–82.
- Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása. Online: <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1800628.ATV>
- MTI: A magyar kormány álláspontja változatlan a migráció ügyében. *Magyar Nemzet*, 2020. szeptember 23. Online: <https://magyarnemzet.hu/belfold/a-magyar-kormany-allaspontja-valtozatlan-a-migracio-ugyeben-8706588/>
- Tárnok Balázs: *A kötelező menekültkvóták szabályozása az Európai Unióban a szubszidiaritás elvének érvényesülése tükrében*. Budapest, Pázmány Law Working Papers, 2016/2.
- Vovesz Tibor: Kvóta-per: Magyarország ellen döntött az EU bírósága. *Euronews*, 2020. április 2. Online: <https://hu.euronews.com/2020/04/02/kvota-per-elitelte-magyarorszagot-az-eu-birosaga>
- Zsíros Sándor – Pálfi Rita: Kikerült a kötelező kvóta az EU migrációs csomagjából. *Euronews*, 2020. szeptember 23. Online: <https://hu.euronews.com/2020/09/23/kikerult-a-kotelezo-kvota-az-eu-migracios-csomagjabol>

Az EUSTRAT Műhelytanulmányok a Nemzeti Közszerológati Egyetem Eötvös József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézet munkatársainak azon gyorsjelentéseit tartalmazza, amelyek meghaladják egy blogbejegyzés terjedelmét, tanulmányok előtanulmányaiként szolgálnak. Célunk, hogy minél aktuálisabb témákat dolgozzunk fel, kutatási részeredmények bemutatásával. Az elemzések az Európai Bizottság struktúrájának megfelelően a magyarországi viszonylatban is kiemelten kezelt szakpolitikákat fogják össze, úgymint a biztonság- és védelempolitika, a demokrácia és jogállamiság, a digitalizáció, a gazdaság és pénzügy, a kisebbségpolitika, az oktatás és kultúra, valamint a szomszédsg- és bővítéspolitika.

A tanulmánykötetet ajánljuk az Európai Unió iránt érdeklődő szakmai közvélemény számára, amely az európai integrációról való intenzívebb kommunikációt szolgálja magyar és angol nyelven egyaránt.

The EUSTRAT Working Papers contains quick reports from the researchers of the Europe Strategy Research Institute of the Eötvös József Research Center at the University of Public Service, which exceed the scope of a blog post, and serve as preliminary studies. Our goal is to process current topics by presenting partial research results. In line with the structure of the European Commission, the analyzes bring together policies that are a priority in Hungary, such as security and defense policy, democracy and the rule of law, digitalisation, economy and finance, minority policy, education and culture, neighborhood and enlargement policy.

I recommend the working papers to the professional public interested in the European Union, which serves for more intensive communication about European integration in both Hungarian and English languages.